

BIŁYSTOK

KURJER POLSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Warszawska 18, tel. 235. — NACZELNY REDAKTOR przyjmuje od 9 do 12. —
ADMINISTRACJA czynna od godz. 9 rano do 2 popoł. i od 5 do 7 wiecz.
Jednocześnie prenumeratę i ogłoszenia na Biłystockim Kurjerze przyjmuje się w Drukarni Polskiej ul. Warszawska 61.

Nr 13

BIŁYSTOK, piątek dn. 26 września 1934 r.

Rok I.

INO
APOLLO
Sienkiewicza 22.
Dziś premiera!
CLAUDE
SWIATA!!!

Reżyseria Ameryki i Europy Nowotyna Władimir Kriemier
Pierwszy raz na Biłystok sposobność oglądać pełną, oryginalną taty i śladzki

MAE MURRAY

w najnowszej jej filmie z życia słodkiej młodzieży nowojorskiej p. t.
TANCERKA z BROADWAY-DANCINGU

To co daje na ekranie MAE MURRAY przechodzi wszystko, cośmy dotąd w filmie oglądali każdy
ch. każda jej rozkoszna minka, to jedna gamma skończonego kobiecego wdzięku.

Specjalna ilustracja
rozprawy naukowej
pod ba-
tutą prof.
JANA KUBICKA

Bank Gospodarstwa Krajowego w Białymstoku.

Naczelnym zagadnieniem naszego życia gospodarczego, od rozwiązania którego zależy jego rozwój, lub upadek, jest sprawa kredytu. Dzisiejsza drożyzna w całym państwie spowodowana jest brakiem środków obrotowych, trudnością w uzyskaniu kredytów z wysokością płaconych odsetek od pożyczanego kapitału. Wytwarzając nasza nie może wytrzymać konkurencji z zagranicznym przemysłem, płać kilka jednostek od stu miesięcznie. Towary zagraniczne, a nawet droższe od krajowych, znajdują u nas łatwy zbyty wskutek udogodnień kredytowych, dawanych naszym kupcom przez obcych fabrykantów i hurtowników.

Rozwiązanie tej kwestii jest rzeczą bardzo trudną, niemożliwą w całej rozciągłości bez uzyskania poważnych pożyczek zagranicznych, tem nie mniej należy dążyć do złagodzenia obecnego krytycznego stanu.

W krótkim artykule, poświęconym, niepodobna się kusić o przedstawienie całości sprawy. Chcę tylko zwrócić uwagę na zagadnienie kredytu długoterminowego i możliwość częściowego choć rozwiązania go na gruncie Biłystockim.

Do pewnego stopnia zapotrzebowanie kredytu zaspokaja Bank Polski.

Skrepowany jednak ustawą i racją stanu Bank Polski musi ograniczać się z konieczności do kredytów krótkoterminowych, przeważnie wekslowych.

Cała dziedzina kredytów długoterminowych, które tylko mogłyby gruntownie ożywić życie gospodarcze, leży od-

tożem. Z tego względu żadne poważniejsze inwestycje w przemyśle, czy rolnictwie, budowa domów, uporządkowanie miast, nie mogą być przedsięwzięte. Wskutek tego stoimy na miejscu, a więc cofamy się w stosunku do innych.

Pożądaną zmianą w tym kierunku może wprowadzić rozszerzenie na teren Biłystocki i Województwa działalność Banku Gospodarstwa Krajowego. Bank ten ustawowo ma zadanie udzielania kredytu długoterminowego przez emisję listów zastawnych, zabezpieczonych hipotecznie, obligacji komunalnych, kolejowych, a dla potrzeb przemysłowych i innych — obligacji bankowych, papierów samorządowych instytucji oszczędnościowych, popieranie ruchu budowlanego i odbudowy kraju oraz wykonywanie wszelkich czynności bankowych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb państwa, przedsiębiorstw państwowych i samorządów. Przy jego pomocy i, rozumie się, dużym własnym wysiłku, moglibyśmy przystąpić do skanalizowania miasta, jego rozbudowy i innych palących inwestycji.

Pan Minister Przemysłu i Handlu znalazł za potrzebne i możliwe stworzenie u nas filii B. G. K.

Rzecz naszych władz komunalnych i rządowych, sfer przemysłowych i kupieckich, będzie przyobleczenie racjonalnej myśli w czyn.

Niebawem powrócimy jeszcze do tego tematu.

S. R.

Sprawa rzeźni miejskiej.

(Dokończymy)

Broniąc p. Protasewicza, komisja rewizyjna stwierdza, że w rzeźni dzieje się źle, gdyż niema tam zgodnej pracy dla dobra miasta, jest natomiast wzajemne zwalczanie się i podkopywanie się. Trzeba temu zaradzić niezwłocznie i dlatego komisja rewizyjna z zadowoleniem wita zarządzenie p. wiceprezydenta W. Łuszczewskiego, który przyznał pełne przesłuchanie, a mianowicie: Felczer M. Pieciul został przeniesiony z rzeźni drobiu do rzeźni głównej, kasjer rzeźni p. L. Knap oddany do dyspozycji Magistratu, obowiązki ad-

kasjera pełnić będzie p. A. Dryl; kierownik rzeźni p. J. Protasewicz otrzyma inne zajęcie, kierownictwo zaś rzeźni obejmie lekarz weterynarii p. Pieczuk. Przesunięcia te są czasowe aż do ukończenia rzeźni.

Po wysłuchaniu sprawozdania komisji rewizyjnej i wyrażenia Magistratu radny W. Hermanowski oświadczył, że sprawozdanie komisji rewizyjnej nie dowodziło go, nie zadowala go tak rozwiązanie sprawy wiceprezydenta. Według zdania p. Hermanowskiego komisja rewizyjna nie powinna występować z re-

obrony nieudolnego kierownika rzeźni. Pan Protasewicz bezwzględnie musi być zawieszony w urzędowaniu, gdyż główna wina za złą gospodarkę w rzeźni spada na niego.

Tegoż zdania są radni Z. Maciejewski, J. Jaliński i niektórzy inni. Przeciwno zawieszeniu p. Protasewicza wypowiedzieli się radni: Dr. Z. Siemaszko i Fr. Godyński.

Wogóle cała Rada Miejska podzieliła się na dwie grupy. Jedna, jak się później w głosowaniu okazało, większa akceptuje środki, zastosowane przez Magistrat, uznając je za wystarczające, — druga — mniejsza, lecz bardziej radykalna, żąda zawieszenia p. Protasewicza.

Zasadniczej różnicy pomiędzy poglądami obydwóch grup na sprawę rzeźni miejskiej właściwie niema. Cała Rada Miejska chce uzdrowić tę gospodarkę.

Chodzi tylko o sposób przeprowadzenia sanacji. Zdawałoby się, że jest to rzecz drugorzędna, jednakże właśnie różnica poglądów na ten sposób wywołała ogromnie długą i namiętną dyskusję, w czasie której członkowie komisji rewizyjnej wypowiedzieli sporo przytyków rzeźni pod adresem łamiełi gospodarczej i osobistej.

Sekretarz Rady p. W. Kolenko wyrażał do spokojnego traktowania sprawy, bez zbędnego denerwowania się i z większym zaufaniem wzajemnem.

Wiceprezes W. Okszyński radzi przy rozpatrywaniu tej sprawy zapamiętać o osobistych sympatiach lub antypatiach, będąc zaś jej obiektem, nie należy wtedy udać się wyrobić należyte pojęcie o gospodarce w rzeźni miejskiej oraz ustalić winę poszczególnych jednostek.

Z życia kulturalnego.

Siedemdziesiąt dwie osoby z pośród słuchaczy Instytutu Pedagogicznego w Warszawie przybyły pod przewodnictwem prof. Dobrowolskiego i Rusieckiego do Biłystocku, by dn. 24 b.m. przejrzeć się dokładnie pracy, jaka wre w murach naszego Seminarjum Nauczycielskiego. Instytut Pedagogiczny, istniejący już od 4-ech lat, ma na celu przygotowanie fachowych pracowników administracyjnych w dziedzinie szkolnictwa (inspektorów szkolnych i ich zastępców) oraz nauczycieli seminarjalnych. Nikt tedy dziwnego, że podczas dwuletnich studiów jest położony ogromny nacisk na to, aby słuchacze — nauczyciele mieli możliwość jak najszerszego zapoznania się z wszelkimi rodzajami szkolnictwa i zajęcia do warsztatów pracy w różnych zakątkach kraju. W tym celu są organizowane liczne wycieczki do szkół, gdzie poza szczegółowym braniem udziału w lekcjach odbywają się konferencje, na których rozstrząsa się wiele zagadnień pedagogicznych.

Instytut, pozostający pod dyktando prof. Tadeusza Kupczyńskiego, ukończył w ubiegłym roku szkolnym pięćdziesiąt osób. W b. roku — w dniach 82. II — 74. słuchaczy, dzięki czemu liczba fachowców w dziedzinie szkolnictwa stale wzrasta.

Podczas krótkiego pobytu w Biłystoku słuchacze mieli możliwość poznania ładnego i nadzwyczaj starego urządzenia wewnętrznego naszego Seminarjum, przysłuchania się wykładom, poznania młodzieży oraz uczestniczenia w specjalnie zorganizowanym wieczornym muzykalno-wokalnym.

Dzień był tak pracowicie spędzony, że mimo pierwotnego planu, nie udało się zwiedzić szkół powiatowych.

Dnia 25 o godz. 3-iej rano wycieczkowiec wyruszył do Grodna, by pojechać istniejącą tam seminarja, poczem udał się w dalszą podróż do Wilna.

Niewątpliwie korzyści, jakie przyniesie taka wycieczka, nagrodzą uczestnikom ich trudy.

NAUKA W KOMPLETACH

dla dzieci ze słabą inteligencją

ul. Warszawskiej 31a, 3. piętro

Pracownia Pedagogiczna

Stylowy

Marcełkowska 112.
Początek o godz. 8 ej.

„ZWIERZĘTA JAK LUDZIE”

Komedja w 5 akt. odegrana przez samę zwierzęta. Niebawem sensacyjna Bezustanny śmiech Parodie „Nieszczęśliwej miłości” Grifftha „Atlantydy” i meczu „Carpentier—Siki”.

Kad program:

„Ali-Baba”

Paras amerykańska
w 2 aktach.

Filharmonja

Josaa I.

Początek o g. 6-ej.

~~~~~

Dziś

PREMJERA!

Dawno oczekiwana największa atrakcja filmowa p. t.

„DOM HANDLOWY

Potasz i Perlmutter”

**9 aktów sensacyjnych przygód kupca
żydowskiego w Ameryce.**

**Atrakcje!
Przemych!**

Przegląd kilkuset najnowszych modeli
sukien, kostjumów, futer i kapeluszy.

**Dowcip!
Wystawa!**

Obracaj się do H. „Estefila”

Premjowany film amerykański.

POLSKA W GENEWIE.

Nasza polska delegacja w Genewie, która wzięła udział w sesji Rady Wojennej, ma za sobą już dwa dni. W pierwszym dniu, 23-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy. W drugim dniu, 24-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy.

Zadawaliśmy sobie pytanie, czy polska delegacja w Genewie, która wzięła udział w sesji Rady Wojennej, ma za sobą już dwa dni. W pierwszym dniu, 23-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy. W drugim dniu, 24-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy.

Wierzymy, że wszystkie te trudności, które nasza delegacja w Genewie, która wzięła udział w sesji Rady Wojennej, ma za sobą już dwa dni. W pierwszym dniu, 23-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy. W drugim dniu, 24-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy.

Taktyka ta polega na mieszczaniu w jednym rachunku politycznym i dyplomatycznym i straszeniu, o których mówimy, wydaje się, że można prowadzić w domu starą w sprawie mniejszości narodowych demagogię, a w Genewie odnieść kupony od obligacji wystawionych przez rząd i sejm. W tym właśnie tkwi zupełny brak myśli państwowej, w tem główna między dwoma u nas kierunkami polityki różnica.

Wydatnia się ona w sposób wyjątkowy w toku obecnej sesji Rady Wojennej. Nie tylko na polu polityki mniejszościowej. Hardziej może jeszcze charakterystycznym był epizod górnośląski, na który dopiero a protokół pacyfikacyjny Rady podał pełne światło. Ujrzałyśmy tu dwa światy, dwie metody. Jedna polegała na tem, żeby po znanych słowach p. MacDonalda podnieść wrzask pod hasłem „protektantów”, trzymać formułę „mniejszości bez względu na ich polityczny charakter” — program, który nie raz był już podnoszony, a który nie raz był już podnoszony, a który nie raz był już podnoszony.

Wierzymy, że wszystkie te trudności, które nasza delegacja w Genewie, która wzięła udział w sesji Rady Wojennej, ma za sobą już dwa dni. W pierwszym dniu, 23-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy. W drugim dniu, 24-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy.

Wierzymy, że wszystkie te trudności, które nasza delegacja w Genewie, która wzięła udział w sesji Rady Wojennej, ma za sobą już dwa dni. W pierwszym dniu, 23-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy. W drugim dniu, 24-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy.

Wierzymy, że wszystkie te trudności, które nasza delegacja w Genewie, która wzięła udział w sesji Rady Wojennej, ma za sobą już dwa dni. W pierwszym dniu, 23-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy. W drugim dniu, 24-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy.

Wierzymy, że wszystkie te trudności, które nasza delegacja w Genewie, która wzięła udział w sesji Rady Wojennej, ma za sobą już dwa dni. W pierwszym dniu, 23-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy. W drugim dniu, 24-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy.

Wierzymy, że wszystkie te trudności, które nasza delegacja w Genewie, która wzięła udział w sesji Rady Wojennej, ma za sobą już dwa dni. W pierwszym dniu, 23-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy. W drugim dniu, 24-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy.

Wierzymy, że wszystkie te trudności, które nasza delegacja w Genewie, która wzięła udział w sesji Rady Wojennej, ma za sobą już dwa dni. W pierwszym dniu, 23-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy. W drugim dniu, 24-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy.

Wierzymy, że wszystkie te trudności, które nasza delegacja w Genewie, która wzięła udział w sesji Rady Wojennej, ma za sobą już dwa dni. W pierwszym dniu, 23-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy. W drugim dniu, 24-go, odbyła się sesja Rady Wojennej, w której polska delegacja, pod przewodnictwem gen. dyw. Skrzyńskiego, przedstawiła swoje stanowisko w sprawie polskiej sprawy.

Rada wojenna.

Dnia 23-go b. m. odbyła się Rada Wojenna, w której udział brał minister spraw wojskowych Sikorski jako przewodniczący, generałowie: bronią Józef Haller, Szeptycki, Rozwadowski, Zeligowski, gen. dyw. Majewski, Stanisław Haller, Olski, Rydz-Smigły, Szczerbiński, Romer, jako członkowie, gen. brzy. Piłsudski sekretarz, gen. brzy. Norwid-Neugebauer, pułkownik Kutrzeba, Chęciński i pułk. Artychowski, jako referenci, gen. dyw. Sosnkowski był nieobecny z powodu urlopu zagranicznego.

P. minister spraw wojskowych, w zgłoszeniu podniósł konieczność stałości i ciągłości prac kierownictwa wojskowego, mimo zmian osobowych i nadmieniał, że uważa Radę Wojenną za czynnik ustabilizujący opinię wojska, a równocześnie łączący władzę centralną z podkomendnymi oddziałami. Następnie, brak ustawodawczej podstawy organizacji naczelnych władz wojskowych hamuje normalny tryb pracy, lecz, oświadczył minister, ustawa powzięta na najbliższej sesji sejmu i senatu wejdzie w życie i wobec tego, obecnym stanem przejściowym, będący dla każdej dziedziny życia państwowego szkodzi, a mogącym być dla wojska zgubnym, będzie, przypuszczalnie, w niedalekiej przyszłości ostatecznie usunięty.

Następnie rozpatrywano zagadnienie technicznej obrony Rzeczypospolitej. Operacyjne się na opracowaniach i referatach szefa sztabu generalnego ustalono

wytyczne dla dalszych prac i przygotowań pokojowych.

Następnie minister udzielił informacji dotyczących poczynionych przez kierownictwo wojskowe zabiegów o polepszenie lotu oficerów. Polegać one będą na uzyskaniu kredytów na kooperatywy mieszkaniowe, wyłączonej akcji, dążącej do remontu mieszkań oficerskich w budynkach rządowych, podwyższeniu diet podróżnych i podczas odkomenderowania, rozłożeniu splat zaliczek na uposażenie na długie terminy oraz na prawie nabycia mundurów sort żołnierskich z magazynów wojskowych po cenach własnego kosztu rymu i latem. W sprawie projektu przyszłego umundurowania wojska ustalono, że ponieważ linja historyczna na musi być ściśle skoordynowana z nowoczesnymi potrzebami wojska i ponadto uwzględnić musi nie tylko skromne środki budżetowe, ale również ewolucje stroju cywilnego i sportowego, przyszły parady strój wojska polskiego musi być w dalszym ciągu przedmiotem badań specjalnie obranej komisji. Przyjęto ponadto zasadę, że już obecnie, nie czekając na ostateczne ustalenie mundurów odzieżnego, obowiązujące przepisy o stroju polowym muszą być uporządkowane w tym duchu, by mundur przy największej oszczędności finansowej wykazywał maksimum celowości.

Następne posiedzenie Rady Wojennej odbędzie się dnia 2-go października r. b.

Echa napadu na pocąg na Polesiu.

Natychmiast po napadzie na pocąg w dniu 24 b. m. o godz. 14.30, w którym to pocągu zwał ku Lunińcowi p. wojewoda Downarowicz i biskup Łosiński, zarządcę energetyczny pocąg z bandytami. Bandyci uciekli w kierunku na północ. W podążu biorą udział dwie kompanie wojska z Łunińca i Pińska, silny oddział policji z Lunińca, Pińska i Brześcia i sztaba policji z Brześcia.

WILNO, 25. (P.A.). W uzupełnieniu podanego wczoraj komunikatu o napadzie bandytów na pocąg, dowiadujemy, że bandyci, którzy napadli na pocąg, zostali zatrzymani na 177 kilometrów przy podjeździe granicznej obwodnicy. Następnie

nie obrzucono go granatami ręcznymi. Zabity został przez bandytów handlarz żyd niewiadomego nazwiska, raniono zaś sen. Wysłoucha, jego żonę, policjanta, sprawdzającego dokumenty i jeszcze jednego z pasażerów, czyli razem 4 osoby. Bandyci byli uzbrojeni w karabiny i granaty ręczne. Karabinów maszynowych nie posiadali. Ubrani byli w ubrania obywatelskie i lapcie. 40 minut po napadzie oddziały wojskowe i policyjne już były na miejscu wypadku. Bandyci uciegli w kierunku powiatu baranowieckiego. Koszt szkody odszkodził sztab policji. Został już wysłany patrol na miejsce. Został już wysłany patrol na miejsce. Został już wysłany patrol na miejsce.

27

[illegible]

jest ulubionym przez czytelników polskie po-

Ciagnienie premji odbędzie się w dniu 1 października r. b. w gmachu ministerstwa skarbu Rymska 3, w małej sali konferencyjnej. Ciągienie odbywać się będzie publicznie, a rozpoczęcie się o g. 11 rano.

Oprócz wielkiej premji w sumie 60.000 dolarów wylosowane będą: 1 premja na 5.000 dol., 1 premja na 2.000 dol., 10 po

ŻYCIE GOSPODARCZE.

O zdrowieniu gospodarstwa społecznego.

(Wywiad z p. ministrem przemysłu i handlu t. J. Kłopotem).

II.

Salto drogą, stanem p. ministra. Jesteś ministrem, a nie jesteś producentem?

Do smoleńskiemu krajów produkcji musimy dojść drogą stopniowej redukcji oporów administracyjnych, przede wszystkim, który jest pozostałością okresu inflacji pieniężnej i związanych z tym obojętnością koniecznych a nieproduktywnych prac, a który jest w obecnych warunkach bezwzględnie za duży. Starania nad obniżeniem stopu procentowej muszą być kontynuowane, gdyż wysoka stopa procentowa i kryzys kredytowy jest równie poważnym czynnikiem powodującym wysokie koszty produkcji. Polityka celna i podatkowa, która dostosowuje się w miarę możliwości do obecnych warunków i liczą się z każdym objawem obecnego przecięcia.

Główna natomiast uwaga musi być skierowana na zwiększenie wydajności pracy przez wprowadzenie możliwie najnowszych urządzeń technicznych przez zastosowanie naukowych systemów organizacji pracy oraz przez należyte uświadomienie całego społeczeństwa, że tylko przez najdalej idące posunięcie wzmożenia wydajności i pracy oraz przez daleko idące oszczędności możemy odwrócić na nowo zjedzone przez wojnę kapitały o brotowa przedsiębiorstwa oraz w ogóle za możność całej ludności. System dniówkowy wprowadzony podczas wojny i inflacji okazał się zgnubnym gdyż nie pozwalał on zdolnemu robotnikowi wyżywić swych rodzin i sił ze względu na salaryjnie tak zwana „solidarność robotniczą”. Z systemów bardziej odpowiadających wymogom zwiększenia wydajności pracy najbardziej rozpowszechniony jest system akordowy i przemysłowy. Systemy organizacji pracy winny być kreowane indywidualnie i dostosowane do poszczególnych przedsiębiorstw.

Jak wynika z dat statystycznych zebranych przez Centralną Organizację Niemieckich związków robotniczych, dotyczących 7-mi głównych gałęzi przemysłu, a mianowicie przemysłu budowlanego, graficznego, chemicznego, drzewnego, metalowego, skórzanego i włókienniczego, obejmujących 42,122 zakładów przemysłowych i zatrudniających 2453,523 robotników w czasie między 12 - 17 maja b. r., pracowało w Niemczech w tych zakładach przemysłu 57,7 proc. ilości robotników ponad 48 godzin a 13 proc. ponad 54 godzin tygodniowo, z tego w przemyśle metalowym 63,5 proc. robotników ponad 48 godzin a 21,1 proc. ponad 54 godzin tygodniowo. Jest dla każdego nieuprzedzonego jasnym, że stan ten stawia przemysł polski — a pośrednio i polskiego robotnika — w sytuacji bardzo poważnej; tembardziej, że wydajność pracy naszego robotnika jest czterokrotnie niższą od wydajności pracy robotnika niemieckiego. Te momenty skłoniły rząd nasz do wydania rozporządzenia w dniu 18 lipca p. r. zezwalającego na przedłużenie czasu pracy w hutach górnośląskich do 18-ciu godzin na dobę. Dzięki inicjatywie rządu polskiego robione są wysiłki na gruncie międzynarodowym celem skłonienia Niemiec do uznania konwencji waszyngtońskiej o 8-mio-godzinnym dniu pracy. Gdyby jednak nie miały one odniesienia w najbliższym czasie skutku, przemysł nasz nie ulegałby żadnej watpliwości — znalazłby się w sytuacji b. trudnej, tembardziej, że przyszłe traktaty handlowe z Niemcami i Czechosłowacją wymagają znacznego napływu towarów zagranicznych na nasz rynek. Sytuacja jest bezwzględnie poważna i wymaga czynnej opieki państwa, ale i starć gospodarczych, a więc tak przedsiębiorców jak i państwa, robotników.

A jak się ukladają stosunki na Górnym Śląsku zwłaszcza w przemyśle węglowym i hutniczym?

Nad sprawą Górnego Śląska pragnę się wyrazić stanowisko. Sprawa Górnego Śląska znalazła się w chwili obecnej na szczytach polityki i pragnę przedstawić jej w skrócie przebieg.

głębokiego. Podobnie jak w całej Europie, jak szczególnie na Śląsku niemieckim, tak na G. Śląsku polskim mamy do czynienia z dotkliwym przecięciem gospodarczym. Jak powszechnie wiadomo, Polska dała dowód po przejęciu G. Śląska, że potrafi należyte poprowadzić tak skomplikowany mechanizm gospodarczy, jakim jest G. Śląsk. Po przejęciu mimo pociągających się olbrzymich trudności wszystkie warstwy pracy zostały utrzymane. Waluta polska wprowadzona i produkcja węglowa się zwiększyła. Jeżeli dzisiaj wyliczyć się trudności — nawet dość poważne — są one wypadkiem ogólnych trudności europejskich a spowodowane koniecznością przeprowadzenia zmian w stosunkach wojennych i inflacyjnych w gospodarce tamtejszych zakładów przemysłowych. Trudności te są przejściowe i będą z łatwością usunięte jeżeli wszystkie czynniki międzynarodowe, jak rząd robotnicy i przemysł śląski, swe siły we wspólnym wysiłku do ich opanowania. Jest to ogromnym wyzwaniem dla Polski, że w tym celu tem społeczeństwo nasze może liczyć na pomoc śląskiego robotnika, który najdotkliwiej zaprzestował przeciwko powstaniu oświadczenia angielskiego premiera. Śląski przemysł węglowy, jak nie mniej przemysł węglowy całej Polski znajduje się nieestetycznie wobec wojny, do której trudnym położeniu i horoskopy na przyszłość nie są zbyt pomyślne. Układ londyński stwarza dla światowego rynku węglowego zupełnie nową sytuację. Wśród świadków rzeczowych, do których Niemcy są zobowiązani, a także w myśl układu londyńskiego, mają być obecnie uskuteczniowane bez żadnych uchybień, pierwsze miejsce zajmują węgiel kamienny i koks. Prawidłowe wykazywanie się Niemiec z obowiązku świadczeń, wpłynie niezawodnie na zmniejszenie się zapotrzebowania na rynku węglowym państw korzystających z rzeczowych reparacji, wobec czego przestaną one importować węgiel z tych krajów do których zwróciły się w czasie okupacji Rury. Najbardziej odbija się to na przemyśle węglowym angielskim, gdzie już dzisiaj sfery przemysłowe protestują przeciw uchwałom konferencji londyńskiej. Można jednak się obawiać, że układ londyński wpłynie również niekorzystnie na eksport naszego węgla, zwłaszcza, że Niemcy uzyskawszy zagranicą pożyteczną udzieloną im na zasadzie planu Dawosa, całą siłą pary dążyć będą do powiększenia produkcji do norm przedwojennych.

Już po likwidacji strajku kopalnie górnośląskie ze względu na trudności eksportowe, a zwłaszcza pogorszenie się możliwości wywozowych do Niemiec nie podjęły pełnej produkcji. Rząd w zrozumieniu ciężkiej sytuacji przemysłu węglowego, wstrzymał pobór podatku węglowego i obniżył z dniem 1 września taryfy przewozowe, co przywróciło przemysłowi węglowemu względnie zdolność konkurencyjną zagranicą w szczególności zaś w stosunku do Austrii. Pozwoliło to również kopalniom górnośląskim obniżyć również cenę węgla. Jest usatysfakcjonująca ta w chwili obecnej dalsze redukcja robotników przynajmniej w górnośląskiej — nie będą potrzebne.

Niepomyślnie przedstawia się również sytuacja w hutnictwie górnośląskim. Konkurencja z zagranicą, pojmującą wspomnianą już wyżej przyczynę, utrudnia jest, ze względu na brak i trudności z uzyskaniem surowców jak żelaza i żelaznicy i dobytej koks, co powoduje wzrost kosztów produkcji. Zapotrzebowanie rynku wewnętrznego na żelazo jest stosunkowo małe w obecnej chwili ze względu na zastój budowlany i inwestycyjny w Polsce. Nadto brak jest w przemyśle hutniczym sprawnej organizacji handlowej. W ostatnich czasach doświadczone są starania, celem stworzenia syndykatu hutniczego i stali, który ma za cel skoordynowanie produkcji i jednolity rozdział jej między poszczególne huty.

Kolono wyjazd p. ministra roszczenia wypowiedzenia uwagi podkreślił raz jeszcze, że wszelkie roszczenia naszego życia gospodarczego, a szczególnie obniżenie kosztów produkcji i zmniejszenie wydajności pracy w myśl powyższych wywodów musi nastąpić w najbliższym czasie, jeśli nie chcemy by nastąpił zupełny zastój w przemyśle i handlu, by bezrobocie zataczało coraz dalsze kręgi a najdotkliwiej nasi robotnicy byli zmuszeni szukać zarobku zagranicą.

Al. J.

KRONIKA KRAJOWA.

Ostatnie posiedzenie urzędu przywozu i wywozu.

D. 26 b. m. odbyło się ostatnie posiedzenie zmniejszonego Komitetu głównego urzędu przywozu i wywozu, który wobec wejścia w życie ustawy o uregulowaniu stosunków celnych przechodzi w stan ostatniej likwidacji.

O zmianach taryfowych na masła.

W sferach miśnarskich wielkopolskich za niepokojenie wywołała decyzja Komitetu ekonomicznego, wprowadzająca zmianę taryfową na masła, która jedynie w kierunku do Warszawy i Śląska. Chodzi o to, że miśnary wielkopolskie zaangażowane są w dostarczanie masła także do Malopolski. Zdaniem zainteresowanych miśnarskich wobec tegoż rocznego nieurodzaju zachodzi w Malopolsce potrzeba interwencji, a brak zmian taryfowych celowałby ma zdolność interwencyjną.

Czeki stały P. K. O.

Pocztowa Kasa Oszczędności w obrocie czekowym przeprowadza na życzenie uczestników, regularne stałe wypłaty w okresach ściśle wskazanych. Wystarczy przeto wystawienie jednorazowe czeku przekazywającego z adnotacją na odwrotnej stronie, aby P. K. O. stała co miesiąc, lub co kwartał przekazywała kwotę na którą czek opiewa adresatowi, aby wypłaty te były regularnie przez P. K. O. wykonywane. Z tej formy wypłat korzystają w pierwszej linii zakłady ubezpieczeniowe emerytalne, koleje, szpitale, fabryki i przedsiębiorstwa posiadające zobowiązania wypłat stałych w określonych z góry terminach, np. rent, wynagrodzeń itp. Udowodnienie to obecnie po wprowadzeniu złotego specjalnie zasługuje na uwagę. Opłaty od czeków stałych wynoszą: przy wypłatach dokonywanych raz lub dwa razy w roku — 1,20 zł; raz na kwartał — 2,40 i przy wypłatach miesięcznych — 1 zł 20 gr. rocznie.

Jeszcze angielscy eskaperi.

Do Polski mają przybyć deputowani angielscy pp. Dawson i Hannon celem zapanowania się ze stanem przemysłu wytwórczego i handlu polskiego. Obaj deputowani obecnie w celach handlowo-informacyjnych zwiedzają państwa nadbałtyckie.

Sytuacja w Białymstoku.

Rachunki weksli zdyskontowanych w bankach wykazują większe obroty, co świadczy o pewnym ożywieniu w handlu. Sprzedaż produktów białostockiego przemysłu ożywiła się znacznie przy tendencji na wyższe cen. Szczególnie duży powodzeniem cieszyły się plusze. Fabryki niebawem w stanie dostarczyć za danej ilości towaru. Fabryki kolder wełnianych pracują intensywnie i na brak odbiorców się nie skarżą. Sukna białostockie (karo, kastor, burka), sprzedawane są w dużych ilościach. Odbiorcami tych towarów są hurtownicy Wschodniej Malopolski, Poznańskiego i Łodzi. Dzięki powyższej okoliczności wszystkie poważniejsze fabryki są czynne i liczba bezrobotnych w Białymstoku jest minimalna. W branży drzewnej spodziewane jest większe ożywienie z powodu projektowanej ewakuacji zagł. Rury (zapotrzebowanie na kopalniach) i rozpoczęcie przez Niemców odbudowy zniszczonych terenów Francji (budulec). Garbarnie są w pełnym biegu, zapotrzebowanie na skóry normalne; ceny kształtują się zrywkowo. W rolnictwie zakończenie roku zapowiada się nieznacznie. Skutkiem zbytnich opadów część zbóż zniszczona, a rośliny okopowe zaczynają ulegać gniению. Hołd protestów znacznie się zmniejszyła w porównaniu do niedawnej przeszłości. Świadczy to o pewnym już uporządkowaniu i uzdrowieniu stosunków w handlu. (PAT).

Transport drzewny przez Polskę.

Tow. „Dawa-Brytapol” zwróciło się z podaniem do rządu, oświadczając, że wszelkie produkty leśne z Rosji będące transportowane do Gdańska drogą wodną przez Polskę od st. kolejowej Stole, wobec czego prosi o pozwolenie na podjęty transport jak kolejami tak i drogą wodną. Przytem towarzystwo nadmienia, że ładunki leśne już zgromadzone w miejscowości Świrysowa na brzegu Niemna.

Z Targów Wschodnich.

Na posiedzeniu rady nadzorczej Targów Wschodnich Komitet wykonawczy dyktuje przedłożył ogólne sprawozdanie z przebiegu IX Targów Wschodnich.

Podstawę faktów i raportów reprezentantów krajowych i zagranicznych placówek konsularnych i wytwórców ostatniego Targów Wschodnich i osiągnięte postępy w porównaniu z targami z lat szczytów. Ze strony prezydium miasta podkreślono ogromne znaczenie Targów Wschodnich dla stosunków gospodarczych nie tylko miasta Lwowa, ale i całej Polski oraz podniesiono konieczność dalszej energicznej pracy nad rozwojem Targów. Na wniosek komitetu wykonawczego postanowiono założyć w Warszawie biuro Targów Wschodnich, którego zadaniem byłoby zainteresowanie przemysłu b. Królestwa Polskiego Targami Wschodnimi, jako też bezpośrednie informowanie tak władz centralnych jak i sfer zagranicznych o dalszych planach i akcji Targów Wschodnich we Lwowie.

Kartofle do Szwajcarii.

Kilka firm eksportowych otrzymało zamówienie na wywóz kartofli do Szwajcarii w ilości kilkudziesięciu wagonów.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Co można wwieźć do Bułgarii.

Dziennik urzędowy bułgarski ogłosił rozporządzenie ministerjalne, pozwalające na wwóz do Bułgarii 22 artykułów, znajdujących się dotychczas na liście towarów, których import był wzbroniony. Są one następujące: 1) jedwabne szaty, 2) kłaski porcelanowe do drzwi, okien i pieców, 3) nasiona kwiatowe, 4) filmy fotograficzne, 5) okulary szkieletowe, 6) diamenty szklarskie, 7) daszki do czapek, 8) kobiece chustki na głowę, wełniane bez frędzeli, 9) oprawy i części okularów, dublety i okulary celulozowe, 10) obuwki wszelkich rodzajów ze zwykłych materiałów, 11) materjały wełniane ze ściętym włosiem, 12) paczki żywności dla dzieci w małych paczkach, 13) pasma bawełny do wyrobu flaneli 14) kłaski celulozowe do obuwi, 15) przykrywki celulozowe do małych stołów, 16) kółka do firanek; z kości, drzewa, celulozowe i galalitu, 17) igły i szpilki z kości, 18) kakao w proszku w małych paczkach, bez cukru, 20) jadalne masło kokosowe w małych paczkach do sprzedaży detalicznej, 21) zamknięcia i blaszki z celulozoidu do woreczków damskich, 22) koperty i papier listowy w małych paczkach, albo opakowane w materiał zwyczajny. (PAT).

Polsko-rosyjskie stosunki handlowe.

(m) Chociaż polsko-rosyjski traktat handlowy dotychczas nie został zawarty to jednak stosunki handlowe między oboma krajami wykazują w ostatnich czasach pewne ożywienie. W ciągu ostatnich sześciu miesięcy rosyjskie przedstawicielstwo handlowe zakupiło w Polsce towarów na sumę pięciu milionów złotych rubli. Dokonane transakcje dotyczyły głównie narzędzi do obróbki metali i drzewa, instrumentów optycznych i dentystycznych wszelkiego rodzaju, produktów chemicznych, farb, parafiny, celulozy i narzędzi rolniczych. Zakupy czynione za gotówkę i na kredyt w otwartym rachunku z czterema miesięcznym terminem. W tym samym okresie czasu Polska zakupiła w Rosji za pośrednictwem tegoż przedstawicielstwa za sumę czterech milionów złotych rubli różnych towarów, głównie rudy żelazne i manganowe, futra, szczytne len, olej słonecznikowy i terpentynę. Jednocześnie przez Polskę przeszło tranzytem z Niemiec i Czechosłowacji do Rosji i w odwrotnym kierunku, 2,500 wagonów.

Ze światowego rynku cukrowego.

Na światowym rynku cukrowym panuje tendencja wzrostowa. Zamówienia na cukier z nowego wyrobu, czynione są w średniej cenie po 21 funtów szterlingów za tonę. Tymczasem zaś zapasy zeszłoroczne sprzedawane są po 23,50 f. szterlingów.

Stan finansowy Litwy.

(m) Położenie na litewskim rynku pieniężnym staje się coraz trudniejsze. Nie wypłacanie protestowanych weksli przez poważne firmy jest obecnie w Kownie codziennym zjawiskiem. Stawki dyskonta, we podwyższyły się nadmiernie. Zakłady przemysłowe (wyrobów tytoniowych, metalowych i mięsnych) uwolniły trochę część swych pracowników i są zatrudnione trzy dni w tygodniu. Mimo wysokich cen na produkty rolne włościanie nie są w stanie zebrać pieniędzy na opłacenie podatków. Nawet jeden z największych litewskich banków „Unio-bankas” nie może zapłacić podatku w wysokości 222,000 litów.

Stan finansowy Finlandii.

(m) Wypadkiem wielkiego znaczenia dla gospodarstwa życia Finlandii jest założenie nowego banku „Przemysłowo-Hipoteczny”, który w sierpniu rozpoczął swą działalność. Już poprzedni nowy bank zapewnił sobie zagranicą pożyczkę w wysokości 100 milionów dolarów. Te waluty sprzedano bankowi państwa za sumę 422,4 mil. fińskich marek, którą to sumę bank państwa przekazał pracownikom za pomocą redyktowanych weksli bankom prywatnym. W ten sposób osiągnięto dostateczne środki do prowadzenia stałej polityki walutowej, co odbiło się korzystnie na życiu gospodarczym kraju.

Z rynków dewizowych.

(Poprzednie kursy w nawiasach).

Wczoraj notowano w Zurychu oficjalnie: Nowy Jork 526.00 (527.00), Londyn 23.52 (23.49), Paryż 27.75 (27.75), Mediolan 23.07 (23.07), Praga 15.75.00 (15.75.00), Budapeszt 0.0069 (0.0069), Bukareszt 2.65 (2.60), Białogród 7.40 (7.40), Wiedeń 0.0074.3/8 (0.0074.1/2), Holandia 203.50 (203.40), Szwajcaria 3.85 (3.85).

Złoty na giełdach zagranicznych. Londyn (za 1 f. st.) 23.33.00 Paryż (za 100 zł.) 366.00 Praga (za 100 zł.) 654.00 Wiedeń. Złoty: 13550 — 13650 banknoty 13.450 — 13.690. Berlin 80.09 — 81.71, Gdańsk (za 100 zł.) 108.35 — 108.90, Nowy Jork (100 zł.) 19.25.

Z giełdy krakowskiej. Cedula kursów giełdy krakowskiej. Pierwsza lista — płaca, druga — zadaje, następne transakcje. Notowania w złotych. Polski Bank Przemysłowy 0.45 — 0.44 Bank Małopolski 0 — 0, Bank Hipoteczny 1-V 0 — 0, Ziemski Bank Kredytowy 1-III 0.12 0.11 — 0, Powszechny Bank Kredytowy 1-III 0.05 0.11 — 0, Bank Komercyjny 0 — 0, Bank Złoty 5-K Zarobk. 7.70 — 0, Toham (P.T.H.) 0.35 — 0, Impex 1-IV 0.00 — 0.00, Pharma 1-IX 0 — 0, Polski Glob 0 — 0, Żegluga Polska 1-III 0 — 0, Zieloniewski 1-IV 10.30 — 10.00, H. Cegielski 1-VIII 0.70 — 0.65, Parowoz 1-III 0.31 — 0.35, B-cia Rolnicza 0 — 0, Trzebiń (maszyn.) 0.81 — 0.80, Pocisk 1-III 0 — 0, Górka Cement 16.75 — 16.50, Sierza Górnicza 4.40 — 4.40, T. P. O. 1-IV 3.40 — 3.25, Polska Nafta 0.39 — 0.35, Poczka 0.33 — 0, Strugut 0 — 0, Ryngraf 0 — 0, Syndykat Koszykarski 0 — 0, Krakus IV 0.80 — 0, Przetw. i Twor. w Trzebni 0 — 0, Chodorów IV 5.30 — 0, Cmielów 1.05 — 0, Chybiec 7.10 — 0, Azot 0.40, Sierza Elektryczna 0.25, Fabryka Kapeluszy Mysłenice 0, Niemiejowski 0 — 0.

Z giełdy lwowskiej. Akcje. Transakcje. Notowania w złotych. Bank Hip. Akc. 0.59 — 0.62, Bank Małopolski 0 — 0, Bank Hipoteczny 0 — 0, Bank Ziemski Kredyt. 0.11 — 0, Bank Przemysłowy 0.46 — 0.48, Browary Lwowskie 7.25 — 7.50, Tow. Chodorów 5.32 — 5.83, Tow. Akc. Karpait 0 — 0, Cmielów 0.55 — 0.60, Gafota 0 — 0, Cegielski 0.70 — 0.73, Tow. Górka 17.00 — 17.00, Oikos 2.50 — 2.60, Niemiejowski 0.52 — 0, Parowoz 0.38 — 0, Pezet 1-IV 0.20 — 0, Chybiec 7.10 — 7.75, Polska Nafta 0.30 — 0.31, Polska Tow. Budowl. 0.15 — 0, Rakszawa 2.50 — 0, Sierza 5.40 — 5.50, S. A. Eksploatacja soli potas. 4.90 — 5.10, T-wc Zieloniewski 10.25 — 10, Azot 0.00 — 0.00.

Z giełdy poznańskiej. Cedula urzędowa. Akcje. Notowania w złotych. Bank Dyskontowy Bldg. 0.00 — 0.00, Bank Kwiecień Potocki 0 — 0, Bank Poznański 0 — 0, Bank Przemysłowy 4.00, Bank Zł. Sp. Zarobk. 7.00 — 7.25, Polski Bank Handl. Poznański 0 — 0, Poznański Bank Ziemian 0 — 0, Bank Młynarczy 0 — 0, Arkona 2.00, Parowoz 0 — 0, Brzeski Auto 0.00, Cegielski 0.72, Centrala Skar. 0 — 0, Cukrownia Zdąnski 0.00, Gopłana 2.20, C. Hartwig IV 0.75, Hartwig Kantorowicz 4.25 — 4.50, Heisfeld V. 1.00 — 0.00, Iskra 0 — 0, Lacom 0.00, Luban 0.32, Dr. Roman May 33.00, Milionówka 0 — 0, Młyn Poznański 0 — 0, Młynotwórnia 0.00, Pendowski 0.00, Płotno 0.45, Poznańska S-ka Drzew. 1-IV 1.25, Pneumatyka 0.25, Starogardzka Fabryka Mebli 0.90, Tkanina 0 — 0, Unia 1-III 9.00, Wiednia 0.00, Wytł. Chemiczna 1-III 0.40, Zjednoczone Browary Grodzkie 2.40, Marynin 0 — 0, Pęchcin 0 — 0, Hajduchowo Tow. Akc. 0.45, Bony 0 — 0.

Z giełdy wiedeńskiej. Zieloniewski 135, Apollo 51, Fanto 200, Gal. Karnaty 143.2, Gajcia 12.00, Schodnica 230, Sierza 60, Silesia — 0, Kompas 15.6, Golezów 700, Lumen 8.00, Bank Małopolski 5200, Bank Hipoteczny 10000, Portland Cement 350, Browary Lwowskie 106, Bank Dyskontowy Warszawski — 0, Miazga 32.0 — 34.5, Nafta Polska 195, Iriag — 0, T. P. O. 46.50 — 47.00.

Notowania dewiz i walut.

ZURYCH 25.9 (PAT). Zamknięcie giełdy Holandia 203.50, Nowy Jork 526.00, Londyn 23.52, Paryż 27.75, Mediolan 23.07, Praga 15.75, Budapeszt 0.0069, Bukareszt 2.65, Białogród 7.40, Szwajcaria 3.85, Wiedeń 0.0074.3/8.

WIEDEN 25.9 (PAT). Dewizy. Warszawa 13650, Berlin 16340 (za bilj.), Nowy Jork 70935, Zurych 13495, Londyn 317.500, Paryż 5757, Mediolan 3114, Budapeszt 91.25, Belgrad 990, Zagrzeb 993, Praga 2125, Amsterdam 27450, Bruksela 3424, Chrystianja 9740, Kopenhaga 12180, Madryt 5340, Szwajcaria 515.

Waluty polskie 13590, niem. 16690 (za bilj.), dolar 70460, franki szwajcarskie 13360, funty sterlingów 315.700, franki francuskie 3735, liry 3100, korony węgierskie 88.50, korony czesko-słowackie 2112, belgijskie 33.85, duńskie 12040, holenderskie 27150, jugosłowiańskie 986, norweskie 9620, rumuńskie 355, hiszpańskie 9220.

PRAGA 25.9 (PAT). Dewizy. Amsterdam 131250, Berlin 803.34, Chrystianja —, Kopenhaga —, Stockholm —, Zurych 645.50, Londyn 151.42, Nowy Jork 33.95, Wiedeń 4.71.62, Paryż 179.172.

GDANSK 25.9 (PAT). Giełda pieniężna. Notowania w gułdenach gdańskich. Golówka 100 marek — rentowych 133.540 — 134.210, 100 zł. 108.48 — 109.92, Telegraficzne wypłaty na Londyn 25.04 — 25.04, Berlin 133.066 — 133.734, Zurych 106.28 — 106.82, Warszawa 107.43 — 107.97, Nowy Jork 5.5660 — 5.6140.

BERLIN 25.9 (PAT). Giełda dewizowa. Notowania w bilionach mk.: 1-liza lista gotówka droga czeki. Złoty polski 78.00, lei rumuński 2.13, dolary 4.20, funty st. 18.76, franki franc. 22.13, Holandia 161.99 — 162.81, Buenos Aires 1.475 — 1.485, Belgia 20.70 — 20.80, Norwegia 57.66 — 57.94, Danja 71.47 — 71.83, Szwecja 111.42 — 111.90, Finlandja 10.49 — 10.55, Włochy 18.49 — 18.54, Londyn 18.705 — 18.745, Nowy Jork 4.29 — 4.31, Paryż 22.69 — 22.81, Szwajcaria 79.24 — 79.34, Hiszpanja 55.51 —

Z GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Zebrańie dzisiejsze mniej ożywione od wczorajszego, przy nieco słabszym nastroju dla akcji. W dzisiejsze papiery państwowych zmiany nie zaszły. I dziś poszukiwano pożyczki do-lajowej brak jednak gotowego materiału.

Po raz pierwszy notowano urzędowo, dopuszczoną do obrotów giełdowych 10% pożyczkę kotełową. Znajdowała ona chętnych nabywców po kursie 83 za 10 fr.

Bony w małych obrotach.

DEWIZY I WALUTY.

(Pierwsze cyfry oznaczają transakcje, drugie — sprzedaż, trzecie — kupno).

I. Waluty.

Dolary Stanów Zjednocz. 5.18 1/2, 5.21, 5.16.

II. Dewizy.

Belgia za 100 fr. 25.35, 25.47, 25.23.
Belgrad za 100 — — — — —
Berlin — — — — —
Budapeszt za 100.000 — — — — —
Bukareszt za 100 — — — — —
Chrystianja za 100 — — — — —
Helsingfors za 100 — — — — —
Holandia za 100 200.75, 201.75, 199.75.
Konsztantynopol — — — — —
Kopenhaga za 100 K. — — — — —

Londyn 23.20 — 23.14, 23.25, 23.03.

Madryt za 100 — — — — —

Nowy Jork 5.18 1/2, 5.21, 5.16.

Paryż za 100 27.45 — 27.35, 27.48, 27.22.

Praga za 100 15.57 1/2, 15.65, 15.50.

Rewel za 100 — — — — —

Ryga za 100 — — — — —

Szwajcaria za 100 98.90, 99.39, 98.41.

Stockholm za 100 K. — — — — —

Tokio — — — — —

Wiedeń 7.32 1/2, 7.35, 7.28.

Włochy za 100 22.82, 22.93, 22.71.

Frank szwajc. za 100 — — — — —

PAPIERY WARTOŚCIOWE.

	Dn. 25/IX	Dn. 24/IX		Dn. 25/IX	Dn. 24/IX
	w złotych			w złotych	
Papiery proc.			f) Fabryk metalowych.		
4% Państ. Poz. Prem.	0.66—0.64	0.65—0.67	Zjed. Pol. Fabr. Masz.		
8% Państ. Poz. Złota	6.20—6.10	6.00—6.20	1 Mars. Kolo. 1-II em.		
6% bony złote serie II.	0.85	0.85	Cegielski . . . I-IX	0.71—0.70	0.72—0.72
0% Poz. Dolar 1919r.	3.02	3.05—3.04	Fitzner . . . I-VI em.	0.80—0.78	0.78—0.78
			Lilpop . . . I-II-IV-III	6.05—6.10	5.82—6.10
Akcje.			Modrzajowski I-VI	0.97—0.97	0.95—0.95
I. Bankowe.			Norblin . . . I-VI		
(Warszawskie).			Orthwein . . . III		
Dyskontowy I-VIII em.	7.50	7.50	Ostrowieckie I-IV	8.45—8.15	8.00—8.30
Handlowy XI-XII	1.20	1.15	Parowoz . . . I-V	0.43—0.40	0.40—0.43
Handl. Przem. I-XI	2.05	2.10	Pocisk . . . I-V	2.25—2.30	2.30
Zachodni . . . I-VI			Roba Zielinski I-IV		
Kredytowy . . . I-XI			Rudski . . . I-V	1.65—1.68	1.50—1.62
Wzrost. Ziemian I-VI			Starachowicki VII	3.23—3.10	3.20—3.27
(Poznańskie).			Trzebiń . . . I-VI		
Pol. B. Handl. I-IX em.	2.80	2.80	Urusa . . . I-III	2.50—2.55	2.45—2.50
Zł. Sp. Zarob. I-XI	7.00	7.15	Zieloniewski . . I-V	10.75	10.75
(Małopolskie).			Suchedniów . . .		
Pol. Bank Przem. we	0.50—0.52	0.50	Wulkan		
Lwowie I-IX em.					
Małopol. w Krakowie			g) Fabryk Wyrobów		
Powsz. Kredytowy			Włókniastych.		
Wil. Pryw. B. Handl.			"Kocopie" . . . I-V em.	0.70	
II. Przemysłowe.			"Zawiercie" . . .	36.75	36.00
a) Pa-			Zyrardów I em. . .	30.00	30.50
ayk chemicznych.			II em.	20.75	22.00
hutyw. i Spółko-					
z. . . . . I-V em.	0.28—0.29	0.27—0.28	h) Przedsiębiorstw		
H. Welt, przetw. chem.			Handlowych.		
Pols.	0.40	0.40	Belpol . . . I-V em.		
Spis	1.60—1.57	1.55	Borkowski. I-VIII	1.45	1.50—1.45
"Strem"			Jabłkowski . . I-X		0.22
Wiel . . . . . I-III			Polbal . . . I-VI		
Łaszczyński . . .			Skóry i Gubel-VI		
Sole potasowe . . .	4.50		Syndykat Roln. II	2.15—2.25	
łódzkie	0.60		Tkanina . . . I-VIII		
Łęgierz	3.00—2.95	3.00	Zachodnie Towaryst.		
			Polski Lloyd		
b. Fabryk cukru.			Transp. i Zegl. I-VII em.	0.18	
"Chodorów" I-VII em.	5.75—5.70	5.80—5.75			
"Czorska" . . . I-III			i) Przedsiębiorstw		
"Ciepłota" . . . I-V	2.05—2.90	2.80—2.90	roznych.		
"Głusawice" . . . I-VI			Cmielów . . . I-III em.		
"Michałów" . . . I-VI	5.10—4.95	5.00—4.95	Elektr. Dąbrow. . .	1.75	
Ostrowite			"Elektryczność" . .		
			P. T. E. . . I-VIII em.		
c. Fabryk cementu.			Haberbusch . . .	6.10—6.00	5.95—6.15
"Fartey" . . . III-VII em.	0.15—0.16		Klucze . . . I-IV em.		0.30
"Łazy" . . . I-III			Korek . . . I-IV		
"Wysoka"			Mirkowska fabr. pap.	0.38	0.40—0.37
			Polska Nafta . . I-IV		
d. Przedsiębiorstw			Przem. Naftowy I-II	1.80—1.70	1.90—1.80
Przem. Drzewnego.			Nobel . . . I-VI		
Drzew. Przem. I-IV	4.80—4.90	5.00—5.00	Łoskotowicz I-S-ka I-III		
e) Kopalń i zakładów			"Pastalnik" . . .	0.18	1.40
hutyw. i kopaln.			Sita i Światło . I-V em	0.60—0.59	
Warsz. Tow. Kop. Węg.			Spirytus . . . I-V	2.70—2.72	2.70—2.72
i Zakł. Hutn. I-III em.			"Tepega" . . . I-V		
			Cerata	0.34	0.34
			Kabel	0.50	0.50
			Pol. Z. Elek. Br. Bawer	0.10	1.30
			Lombard		

Doskonały interes

Fabryka PILNIKÓW

jedyna w Gdańsku (eksport do Polski, Litwy, Rosji, Łotwy, Estonji i Finlandji) do sprzedania grupie kapitalistów; ewentualnie przyjmie czynnego lub cichego

wspólnika

z kapitałem przynajmniej 15.000 dolarów.

Oferty pod „Doskonały Interes” przyjmuje administracja „Kurjera Polskiego” Szpitalna 12.

Informacje; tel. 175-14, (godz. biurowe).

„MARYÓWKA”

(Warszawa-Mokotów ul. Dolna 17, tel. 222-40).

przyjmuje szeregów szeregów i niegwałtownych psychizacji szeregów Dyrek-tor dr. W. Strawiński, b. wieloletni ordynat szpit. psychiatrycznych Konsultanci stał: dr. Piotr Pręgowski i dr. Adam Wisł.

55.79, Portugalia 11.97 — 12.03, Tole 1.695 — 1.705, Praga 12.57 — 12.63, Szwajcaria 3.07 — 3.09, Budapeszt 0.44 — 0.46, Odesa 74.71 — 75.09, Rio de Janeiro 0.39 — 0.40, Jugosławia 5.89 — 5.91.

PARTE 25.9 (PAT). Dewizy. Niemcy — Anglia 0.45, Ameryka 18.30 — Belgia 90.67, Holandia 72.15, Włochy 83.25, Szwajcaria 360.51, Hiszpanja 251.62 —, Praga 56.75, Wiedeń 26.75, Rumunia 5.35.

LONDYN 25.9 (PAT). Nowy Jork 447.56, Francja 84.67, Belgia 93.40, Włochy 101.82, Szwajcaria 23.52, Hiszpanja 33.56, Portugalia 1.75, Niemcy —, Austria —.

NOWY JORK 25.9 (PAT). Kurs dolarny 2 pr. Przech. na Londyn 447.25, na 60 dni 444.12, na Paryż 5.27, na Amsterdam 38.59, na Kopenhagę 17.22, na Pragę 299 —, Berlin 23.78 — 24.

Giełdy zbożowa-iowarowa.

Metal.

BERLIN 25.9 (PAT). Giełda metalowa za 100 kg. w mk. niem. Notowania w bilionach. Miedź elektrolitowa (wirebars) 124.50, Miedź oczyszczona (99 — 99.3 proc.) 171 — 112, oryginalny ołów hutniczy (cena syndykat) 0.62 — 0.63, cynk surowy hutniczy (wolny obrot) 0.61 — 0.62, cynk w płytach Remelted 0.53 — 0.55, aluminium hutnicze 2.30 — 2.40, aluminium w blokach walcowane i ciągnięte 99 pr. 2.50, cyna Bank Straita, australijska 4.40 — 4.50, cyna hutnicza (najmniej 90 pr.) 4.30 — 4.40, nikiel czysty 2.70 — 2.80, Antymon Regulus 0.87 — 0.90, srebro w strąbach c. 900 cena 1 kgr. 95.50 — 96.50.

LONDYN 25.9 (PAT). Miedź za gotówkę 62.1/4 — 62.4/8, miedź 3 mies. 63.1/4 — 63.3/8, miedź elektrolit. 65.3/4 — 67.1/2, miedź bestselec 63.1/2 — 66.3/4, miedź Stearnsheads 94, cyna za got. 233.1/4 — 233, cyna 3 m. 235.1/2 — 235.3/4, ołów przy okazji 33.1/8, późn. 32.3/8, cynk krzyż okaz. 33.3/8, późn. 33.1/2, aluminium krajowe 125, zagr. 130, antymon 49.1/2 — 50, biała biała 23.3/5, ruda 13.1/8, nikiel kraj. 155, na wywóz 155, Wolfram 10.6, platyna 540, srebro 34.5/8, srebro na dostawę 34.3/8, złoto 92.7.

NOWY JORK 25.9 (PAT). Srebro krajowe —, Srebro zagr. 69.3/4, miedź elektrolitowa 13. — 13.1/8, cyna 47.25, ołów 8.00, cynk 6.12, żelazo 20.50, biała 5.50.

Bawełna.

LIVERPOOL 25.9 (PAT). Havas. Bawełna. Otwarcie: październik 13.00, grudzień 12.83, styczeń 12.92, marzec 12.95, maj —, **LIVERPOOL 25.9 (PAT).** Havas. Bawełna. Zamknięcie: wrzesień 13.76, listopad 13.25, grudzień 13.22, luty 13.28, marzec —, kwiecień 13.33, czerwiec 13.31, lipiec 13.21, sierpień —.

BRÉMA 25.9 (PAT). Targ bawełny. Notowania końcowe 27.40.

Obroty pozagiełdowe akcjami.

Waluty

Dolar 5.19.50
Ruble złote 2.77
srebro 1.93
Bilon 0.91.

Akcje oficjalne.

Bank Dyskontowy 5.75, Bank Handlowy 7.30, Bank dla Handlu i Przemysłu 0 —, Bank Przem. we Lwowie 0.50, Bank Sp. Zarobkowych 6.80, Cerata 0 —, Kijewski 0 —, Puls 0.40, Zgierz 2.70, Elektryczność 7.70, Sita i Światło 0.55, Chodorów 5.50, Czerak 0 —, Częstocice 2.70, Golezów 2.30, Warsz. Tow. Fabr. Cukru 4.70, Warszawskie Towarzystwo Kopalń Węgla (100) 4.60, (50) —, dr. 4.75, Polska Nafta 0.35, Cegielski 0.67, Lilpop 0.75, Modrzajów 5.70 — 0 —, drobne odcinki 5.90, Norblin 0.95, Ostrowiec 8.00, Parowoz 0.37, Rudski 1.62, V em. 0 —, Starachowice 2.92, Zawiercie st. 35.50 ml. —, Zyrardów (stare 29.50) (młode 20.25), Borkowski 1.40, Jabłkowski 0.20, Haberbusch 5.85, Klucze 0 —, Spirytus 2.65, Spis 1.45, Nobel 1.60, Pocisk 0 —, Sole potasowe 4.20, Pol. Tow. Elek. 0 —, Zieloniewski 10.40, Transp. i Zegl. 0 —, Bank Zachodni 9.95, VI em. 0 —, Michałow 0.62, Łazy 0 —, Synd. Roln. Warsz. 0 —, Wildt 0 —, Fartey 0.00, Polski Przem. Naftowy 0 —, Urus 1 i II em. 0.00, Suchedniów —, Puszczyk —, Fitzner —, Milionówka 0 —.

Listy ziemskie 4 1/2 proc. 25.25, Listy miejskie 5 proc. 18.00, Listy miejskie 4 1/2 pr 16.00.

BULETYN

O STANIE WODY NA WISLE I SANIE

Zawichost-Wisła	plus	83	ubyło	3	"
Warszawa-Wisła	"	114	ubyło	1	"
Wyszów-Bug	"	28	ubyło	4	"
Pułtusk-Narew	"		nie otrzymano		
Płock-Wisła	"	82	ubyło	3	"
Torun-Wisła	"	80	ubyło	5	"
Grudziądz-Wisła	"	93	ubyło	3	"
Tczew-Wisła	"	75	ubyło	3	"

Odczyt prof. K. Nitscha.

O właściwościach językowych utworów Mickiewicza.

Nie o właściwości estetyczne języka polskiego chodziło prelegentowi w wyżej wymienionym referacie, ale raczej o jego poprawność, swoistość i odrębność. Albowiem dla przeciętnego Polaka pełno jest w utworach Mickiewicza wyrazów, które mają tylko literackie znaczenie, albo też z brzmieniem ich łączy się zupełnie inne niż należałoby wyobrażenie, pełno też zwrotów, które z punktu widzenia gramatyki za niepoprawne się uważa.

Tym pierwszym przypisuje się zwykle jakiejś specjalnej poetyckiej wartości i traktuje się je jako wyrazy wyższego nastroju. Mickiewiczowski swierzóp, dziecielina, ruczaj z „Pana Tadeusza”, bulawa z „Powrotu Taty” to wyrazy, otoczone urokiem niepowszedności dla czytelnika. — Dla poety zaś to słowa codziennej mowy z czasów jego dzieciństwa — prowincjonalizmy tedy. Poetycki dla czytelnika ruczaj, to zwykły strumyk, bo inaczej na Litwie nie mówiono, a bulawa w roku zbójcy — to bijak mazowiecki czyli kij. Nieporozumienia takie przy czytaniu „Pana Tadeusza” zwłaszcza są częste, a stąd płyną nietylko błędne objaśnienia, ale i fałszywe pojęcia o stylu Mickiewicza, który jest przede wszystkim stylem, pełnym prostoty i niema w nim właśnie śladu poszukiwania wyrazów niezwykłych, niema w nim literackości.

Jeżeli chodzi o drugą stronę języka, o poprawność, to jest tam cały szereg odstępstw od niej, odstępstw, które najczęściej są traktowane jako licencja poetycka. W rzeczywistości mają one zupełnie inną podstawę. Są to albo błędy w składzie albo w formach wyrazów. Spotyka się ich dość dużo zwłaszcza w „Panu Tadeuszu”, a źródłem ich to znowu oparcie się o język stron ojczyzny. Zarówno „białek oka” w opisie wschodu słońca, jak „głębinę” zamiast „głębie” (Świtez) powstały u niego,

jako wyrazy, tworzone na sposób lokalny, a nie są żadną licencją poetycką. Inne znów, jak „dotyczy” zam. „dotyczy”, „starce” w bielniku, zam. „starcy”, to formy stare, archaiczne, jeszcze inne to formy nowe na gruncie kresowym już w 19 w. spotykane, dziś jeszcze nie przyjęte, ale które być może kiedyś wywielczą sobie prawo bytu. Cała zmienność i płynność języka znalazła w utworach Mickiewicza odzwierciedlenie.

Drugą sprawą, poruszoną przez prelegenta była sprawa wymowy przy czytaniu Mickiewicza. Padła tutaj ważna przestroga z ust prelegenta: „Niewolno, czytając, fałszować Mickiewicza. Fałszuje się go zaś, kiedy się stara czytać z punktu widzenia współczesności — poprawnie stąd wynika kaleczenie wiersza i złe rymy. Przykłady: świeca, kobieta. W wyrazach tych należy wymawiać e pochylone, to znaczy „świca”, „kobieta”. Nie „Marja” także, ale właśnie „Maryja”.

Cały odczyt oświecił i urozmaicił szereg przykładów, cytowanych z Mickiewicza, a kończąc swoje wywody, pr. Nitsch zaznaczył, że na język poetycki nie można patrzeć z punktu widzenia gramatyki szkolnej, albowiem język ten musi mieć znacznie szerszą ramę niż język literacki. — musi sięgać do dialektów po wartości estetyczne. Wprawdzie naród tęskni do tego symbolu jedności narodowej, jakim jest ujednolicony język, ale te jednostki można osiągnąć tylko w prozie, w technice, w urzędach, nie może jej być nigdy w języku artystycznym.

Z radością należy podkreślić fakt, że pierwszy z dziedziny językoznawstwa referat, wygłoszony przez pr. K. Nitscha, który jest sławą w dziedzinie dialektologii, obudził zainteresowanie i zaniepokojenie, do czego się przychylił zarówno temat, jak i jego ujęcie.

KRONIKA.

Ognisko nauczycielskie. W sobotę 27 b. m. o g. 7 wiecz. odbędzie się w lokalu szkoły powszechnej, Nr 12 (Polna 8) zebranie walne członków Ogniska związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych w Białymstoku.

Na porządku dziennym są poważne i niecierpiące zwłoki sprawy, wobec czego pożądana jest obecność wszystkich członków Ogniska.

Wieża ciśnień. Wodociąg białostocki wkrótce już będzie funkcjonował z całą sprawnością, gdyż wieża ciśnienia budowana przez krakowską firmę „Beton” pod kierownictwem inżyniera Pogany'ego, już na ukończeniu.

Cała wieża zbudowana jest z żelaza i betonu. Wysokość jej wynosi 26 metrów. Zbiornik ma pojemność 450 metrów sześciennych. Umieszczony jest on na filarach, wskutek czego cała budowla jest sztywne i wytrzymała. Po zrobieniu dachu i odfinansowaniu basenu i wieży masą nieprzepuszczającą wody wieża będzie gotowa zupełnie. Nastąpić to może w ciągu dwóch tygodni.

Do zbiornika prowadzą trzy żelazne rury, umieszczone w specjalnie zbudowanej rurze betonowej. Przez jedną z tych rur woda będzie włączana do zbiornika, przez drugą będzie odpływała do miasta, a przez trzecią nadmiar wody zostanie odprowadzony do zbiornika starego, znajdującego się tuż obok wieży.

Komitet Obrony Powietrznej Państwa. Dnia 26 b. m. o godz. 8 wiecz. w gmachu Urzędu Wojewódzkiego odbędzie się pod przewodnictwem pana Wojewody Rembowskiego pierwsze posiedzenie Komitetu.

Przemysł ożywia się. W ostatnich dniach zostały uruchomione fabryki Braci Majniak, Aszkenazego i Ska oraz Marejna. Przeszło 200 robotników znalazło pracę.

Przyjazd Ministra Kolei p. Tyszkę do Łap. W przyszłym tygodniu ma zwiedzić warsztaty kolejowe w Łapach Minister Kolei p. Tyszkę.

Kiosk prasy polskiej na Targach Gdańskich. Na Targach Gdańskich, mających odbyć się w czasie od 2 do 5 października będzie urządzony kiosk prasy polskiej.

Z gimnazjum męskiego. W czwartek 25 b. m. uczniowie państwowego gimnazjum męskiego wraz z całym personelem nauczycielskim odbyli wycieczkę pieszą do Zielonej.

O godz. 8 rano cała szkoła wyruszyła ul. Warszawską, Stankiewicza a następnie szosą do lasu obok Zielonej, gdzie odpoczęto oraz zabawiono się.

O g. 2 pp. wszyscy powrócili do ogrodu szkolnego. Mimo dość znacznej przestrzeni, jaką trzeba było przebiec, nikt nawet z najmniejszych nie odczuł zbytniego zmęczenia.

Wypadek z bronią. Niejaki Alfons Sawa zam. przy ul. Wróblewskiej 7, wskutek nieostrożności zranił w nogę wystrzałem z pistoletu Zygmunta Hańko. Na szczęście rana okazała się lekka.

Żołnierze wysłania mołdawskiego będą zwolnieni z wojska na czas zbliżających się świąt żydowskich.

Nieszczęśliwy wypadek. Na stacji Mońki Zofia Cyborowska przy wysiadaniu z pociągu podchyliła się nogą wskutek czego Cyborowska dostała się pod koła pociągu, które obciły jej jedną nogę. Chora leży obecnie w szpitalu żydowskim.

Stowarzyszenie „Związek” Naucz. Szkół Powszechnych - podczas szeregu Zjazdów Wojewódzkich postanowił zorganizować akcje nauczania dorysłych. W celu zapoczątkowania tej pracy odbędzie się dn. 26 b. m. o godz. 6 pp. zebranie przedstawicieli Związku w celu omówienia planu akcji, która winna rozpocząć się niebawem.

Sesja Sądu Okręgowego w Białymstoku. W bieżącym tygodniu wydział Karny Białostockiego Sądu Okręgowego sądzi sprawę w Białymstoku na tak zwanej sesji wyjazdowej.

Cenniki rozmaitych branż. Stowarzyszenie Kupców Polskich (ul. Legionowa 1) podaje do wiadomości swych członków, że przygotowało cenniki rozmaitych branż, które można nabywać u nich w godzinach od 6 do 8 wieczorem.

Zjazd Związku Strzeleckiego Obwodu Białostockiego. Dnia 21 września r. b. odbył się w Białymstoku II-gi. Zjazd delegatów oddziałów 1, 2 i 3 przy udziale przedstawicieli: Wojska, Związku Zawodowego Kolejarzy, Związku Inwalidów Wojennych, Związku Narodowej Partii Robotniczej. Przedstawiciela Z. Z. P. i Komendanta Okręgowego Związku Strzeleckiego.

Zebranie zgalił p. Huplich, przewodniczył major Grefner.

Po przyjęciu sprawozdań z prac Zarządu Obwodu i z działalności Komendy Obwodu przystąpiono do wyborów.

Do Zarządu wybrani zostali: pp. p. K. Kustron, Dyrektor Elektrowni Rygiert, major Grefner, Gogolewski, Lesny.

Huplich, Korzeniowski, Piekarska, Kumiński, Dracz i Gliński.

Do Komisji Rewizyjnej: pp. Procałówna, Krawczyk, Gryka, Bartel i Kalinowski. W wolnych wnioskach postanowiono, aby Zarząd wszczął starania o zamianę Obwodu Białostockiego na Komendę Okręgu w Białymstoku.

Zjazd został zakończony owacją na cześć pierwszego Komendanta i Strzelca Józefa Piłsudskiego.

Czytajcie „Białostocki Kurjer Polski”.

KSIĘGARNIA

„NAUKA”

ulica Lipowa Nr. 1.

Poleca książki medyczne, architektoniczne, techniczne, z dziedziny językoznawstwa, słowniki oraz podręczniki dla samouków w językach polskim, rosyjskim i niemieckim.

Podręczniki szkolne.

Teatr Miejski w Białymstoku
pod dykcją BRONISŁAWA SKĄPSKIEGO.

w sobotę 27 i w niedzielę 28 września

poraz 1-ty i 2-gi

DWAJ MEŻOWIE PANI MARTY

lekka komedia w 3 aktach Feliksa Gaudera przek. W. Popławskiego

gościnny występ artystki teatru Polskiego

HALINY CIESZKOWSKIEJ

Reżyseria BRONISŁAW SKĄPSKI

Wystawa: MIKOŁAJ KOSTJENKO

w antraktach przegrywa **ORKIESTRA WOJSKOWA**

Ceny miejsc: od 75 gr. do 6 zł.

Początek o godz. 8.30 wiecz.

Polska Drukarnia w Białymstoku Sp. Akc.

ul. Warszawska Nr. 61, tel. 273.

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące.

PRZY Drukarni

INTROLIGATORNIA I FABRYKA KAJETÓW

CENY UMIARKOWANE

Zamówienia przyjmują się od godz. 8 rano do 6 wiecz. w drukarni, jak również mogą być dawane przedstawicielowi naszemu po za drukarnią.

WYKONANIE ROBÓT AKURATNE.

Prof. Jan KOROBKOW

(PIANISTA)

udziela lekcji gry fortepianowej, (niższy, średni i wyższy kurs) akompaniament i studjowanie partii operowych (akompaniator klasy spiewu prof. Justynianego i prof. Sobolewskiej).

Adres: ul. Stankiewicza 34 m. 8
od g. 4-6 p. p.

Ogłoszenia drobne

na imię Cezara Brodowskiego. 1-3

Pokoju bez mebli poszukuje od zaraz. Wiadomości w administracji „Kurjera”. 60

Gubiono ks. wojskową Nr 59 wydana przez 3 pułk piechoty legjonu w Jarosławiu, na imię Tenczyka Wiktora. 3-1

CENNIK OGŁOSZEŃ: miejscowa — Złp. 4.50 — zamiejscowa wraz z przesyłką — Złp. 5.00 — zagraniczna — Złp. 8.00.
WYKONANIE: za wiersz milimetrowy — szerokość szpalty redakc. w tekście — Złp. 0.40 — zwykła — Złp. 0.16 — drobne za wyraz — Złp. 0.12. Ogłoszenia tabelaryczne i zagraniczne kosztują o 50 proc. drożej, zamiejscowe terminowe o 25 proc. drożej. Od cen powyższych udziela się rabat 25 proc. instytucjom społecznym i poszukującym posad. Układ ogłoszeń odmiopasłowy.

Wydawca i redaktor: S. Rembowski.

Polska Drukarnia w Białymstoku, Sp. Akc. ul. Warszawska 61.